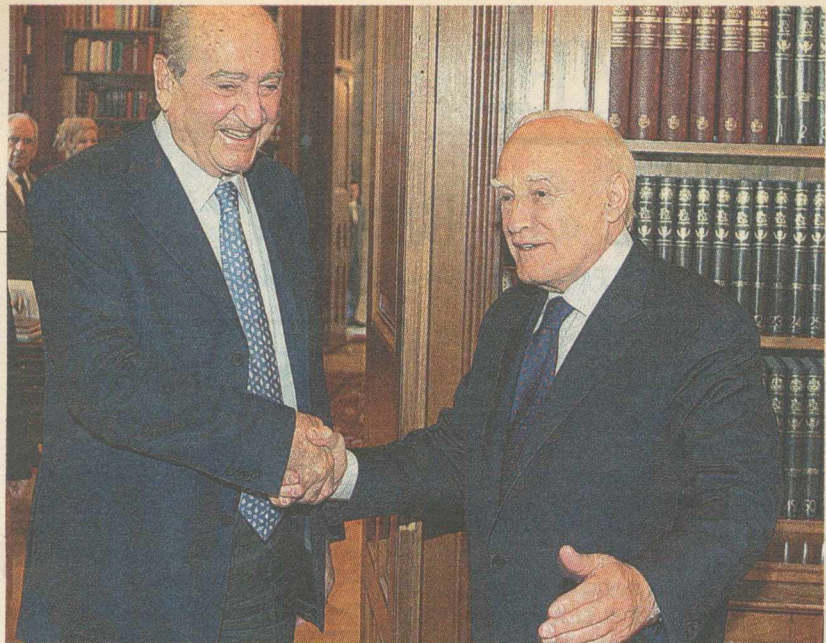

Ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας κ. Κάρολος Παπούλιας υποδέχεται στην Ηρώδου Αττικού τον επίτιμο πρόεδρο της ΝΔ κ. Κ. Μητσοτάκη

Κ. Μητσοτάκης: Δεν μπορεί να γίνει προσφυγή για την οχύρωση των νησιών

Συνάντηση του επίτιμου προέδρου της ΝΔ με τον Κάρολο Παπούλια

Τις πρόσφατες θέσεις του πρώην Προέδρου της Δημοκρατίας κ. Κ. Στεφανόπουλου για τις ελληνοτουρκικές σχέσεις αποδοκίμασε χθες ο πρώην πρωθυπουργός κ. Κ. Μητσοτάκης. Ταυτόχρονα προκάλεσε αίσθηση η αναφορά του για το Δικαστήριο της Χάγης, για το οποίο είπε ότι εκεί θα πρέπει να παραπεμφθεί κυρίως το θέμα της υφαλοκρηπίδας, χωρίς ουσιαστικά να αποκλείει και άλλα θέματα. «Εκείνο το οποίο θα απομείνει, και εν πάση περιπτώσει κυρίως το θέμα της υφαλοκρηπίδας, μπορεί να παραπεμφθεί στο Δικαστήριο της Χάγης» είπε ο επίτιμος πρόεδρος της ΝΔ βγαίνοντας από το Προεδρικό Μέγαρο μετά τη συνάντησή του με τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας κ. Κ. Παπούλια. «Στη Χάγη μπορεί ενδεχομένως να πάμε τελικά για οποιοδήποτε θέμα, κυρίως για την υφαλοκρηπίδα, σας είπα, αλλά εκείνο για το οποίο ποτέ δεν θα πάμε στη Χά-

γη είναι η οχύρωση των νησιών μας. Η οχύρωση των νησιών μας είναι θέμα εθνικής ασφαλείας» είπε, ρίχνοντας το καρφί του για τον κ. Στεφανόπουλο.

Ο κ. Μητσοτάκης, ο οποίος συναντήθηκε με τον κ. Παπούλια λίγη ώρα μετά τη συνάντησή του με τον πρωθυπουργό κ. Κ. Καραμανλή με τον πρόεδρο του ΠαΣοΚ κ. Γ. Παπανδρέου, υποστήριξε ότι δεν πρέπει να γίνεται λόγος για νέα εθνική στρατηγική στο θέμα των ελληνοτουρκικών σχέσεων. «Υπάρχει απόλυτη ενότητα και συμφωνία στη χάραξη της στρατηγικής έναντι της Τουρκίας από το 1992» είπε και συμπλήρωσε ότι αυτή η πολιτική συμφωνήθηκε στο τότε Συμβούλιο των πολιτικών αρχηγών υπό τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Κωνσταντίνο Καραμανλή και στηρίζεται στον σεβασμό της εδαφικής ακεραιότητας, των διεθνών συνθηκών και των κανόνων του διεθνούς δικαίου.

Ο Κ. Καραμανλής άκουσε με προσοχή τις απόψεις του Γ. Παπανδρέου, χωρίς να τις σχολιάσει ή να ζητήσει διευκρινίσεις

Απόρριψη (στο παρασκήνιο) από το Μαξίμου

Προκαλεί ερωτήματα η πρόταση του ΠαΣοΚ, σχολίασε ο αναπληρωτής κυβερνητικός εκπρόσωπος

Η πρόταση του κ. Γ. Παπανδρέου έγινε δεκτή από την κυβέρνηση με απορία αλλά και ειρωνικές εκφράσεις στο παρασκήνιο, ωστόσο επισήμως ο κυβερνητικός εκπρόσωπος αρκέστηκε να σημειώσει ότι η πρόταση του αρχηγού της αξιωματικής αντιπολίτευσης προκαλεί ερωτήματα τα οποία θα πρέπει να απαντηθούν.

Ανεπισήμως κυβερνητικές πηγές παρατηρούσαν ότι οι θέσεις του κ. Παπανδρέου αποτελούν εγκατάλειψη των αρχών του Ελσίνκι που μέ-

ΡΕΠΟΡΤΑΖ
Β. ΧΙΩΤΗΣ

χρι πρότινος υπερασπιζόταν, αλλά μια στρατηγική που το ΠαΣοΚ απέφυγε να εφαρμόσει όσο βρισκόταν στην εξουσία.

Σύμφωνα με πληροφορίες ο κ. Παπανδρέου στη συνάντηση που είχε χθες με τον Πρωθυπουργό στο Μέγαρο Μαξίμου δεν αποσαφίνισε το εύρος της επέκτασης των χωρικών υδάτων που πρότεινε χθες, αφήνοντας πάντως σαφώς να εννοηθεί ότι προτείνει μια κλιμακωτή επέκταση στο Αιγαίο, η οποία θα είναι μεγαλύτερη στον Βορρά και μικρότερη στον Νότο. Ο κ. Κ. Καραμανλής άκουσε με προσοχή τις απόψεις του προέδρου του ΠαΣοΚ, χωρίς όμως να τις σχολιάσει και χωρίς να ζητήσει πρόσθετες διευκρινίσεις. Ωστόσο επανέλαβε πως θέση της κυβέρνησης παραμένει ότι η προσφυγή στο Δικαστήριο της Χάγης δεν μπορεί να περιλαμβάνει κανένα άλλο ζήτημα πλιν της οριοθέτησης της υφαλοκρηπίδας, η οποία αποτελεί και τη μοναδική ελληνοτουρκική διαφορά.

Σχολιάζοντας την πρόταση του κ. Παπανδρέου, ανώτατες κυβερνητικές πηγές μιλώντας χθες στο «Βήμα» τόνιζαν ότι οι απόψεις του προκαλούν ερωτήματα, καθώς μόλις πρόσφατα ο εκπρόσωπος Τύπου του ΠαΣοΚ αποδοκίμασε τις απόψεις του κ. Α. Τσοχατζόπουλου για

Ο πρωθυπουργός κ. Κ. Καραμανλής με τον πρόεδρο του ΠαΣοΚ κ. Γ. Παπανδρέου χθες στο Μαξίμου

ΟΙ ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΘΗΚΕΣ

Τα χωρικά ύδατα και η υφαλοκρηπίδα

Το θέμα της έκτασης των χωρικών υδάτων συνδέεται άμεσα με την οριοθέτηση της υφαλοκρηπίδας, υπό τη νομική της έννοια, καθώς η «γεωγραφική» υφαλοκρηπίδα ξεκινά από την ακτή. Υπό τη νομική έννοια λοιπόν, η υφαλοκρηπίδα ξεκινά από εκεί που τελειώνει η αιγιαλίτιδα ζώνη, οπότε δεν είναι δυνατόν να καθοριστεί η υφαλοκρηπίδα χωρίς να έχει προσδιοριστεί, οριστικά και αμετάκλητα, η έκταση των χωρικών υδάτων.

Σήμερα η αιγιαλίτιδα ζώνη, όσον αφορά τα χωρικά ύδατα, έχει έκταση 6 ναυτικά μίλια. Σύμφωνα ωστόσο με το άρθρο 3 της Σύμβασης των Ηνωμένων Εθνών για το Δίκαιο της Θάλασσας (1982) - της οποίας η Ελλάδα αποτελεί συμβαλλόμενο μέρος - «... κάθε κράτος έχει το δικαίωμα να καθορίσει το εύρος της χωρικής του θάλασσας. Το πλάτος αυτό δεν υπερβαίνει τα 12 ν.μ...».

Με βάση το άρθρο αυτό, η Ελλάδα έχει τη διακριτική ευχέρεια να αποφασίσει μονομερώς πότε και σε ποια έκταση θα ασκήσει αυτό το δικαίωμά της, χωρίς να απαιτείται η έγκριση κάποιου γειτονικού κράτους. Σύμφωνα εξάλλου με το άρθρο 2 (παράγραφος 2) της ίδιας Σύμβασης, «... η κυριαρχία του παράκτιου κράτους εκτείνεται στον βυθό, στα υπερκείμενα ύδατα και στον υπερκείμενο (σ.σ.: δηλαδή εναέριο) χώρο...».

Η Ελλάδα κύρωσε τη Διεθνή Σύμβαση για το Δίκαιο της Θάλασσας, η οποία τέθηκε σε ισχύ τον Νοέμβριο του 1994, στις 31 Μαΐου του 1995. Η Σύμβαση αυτή - η οποία επίσης ορίζει ότι «... τα νησιά με σταθερή οικονομική δραστηριότητα έχουν υφαλοκρηπίδα...» - δεν έχει υπογραφεί από την Τουρκία. Λίγες ημέρες μετά την κύρωση της Σύμβασης από την ελληνική Βουλή, στις 8 Ιουνίου 1995, η τουρκική εθνοσυνέλευση υιοθέτησε - κατά παράβαση της Χάρτας των Ηνωμένων Εθνών - το περίφημο casus belli, εκχωρώντας στην τουρκική κυβέρνηση «όλες τις αρμοδιότητες, συμπεριλαμβανομένων και στρατιωτικών, για τη διατήρηση και υπεράσπιση των ζωτικών συμφερόντων της Τουρκίας».

Θα πρέπει να σημειωθεί ότι, πέραν των (ακραίων) τουρκικών αντιδράσεων, ορισμένες άλλες χώρες, και κυρίως η (πρώην) Σοβιετική Ένωση και οι ΗΠΑ, είχαν επίσης αντιδράσει στο παρελθόν, όταν η Ελλάδα είχε εκφράσει την πρόθεση να επεκτείνει τα χωρικά της ύδατα στα 12 ναυτικά μίλια, καθώς θεωρούσαν ότι ο περιορισμός των διεθνών υδάτων του Αιγαίου - ο οποίος θα επερχόταν με την επέκταση των χωρικών υδάτων της Ελλάδας - θα είχε ως συνέπεια τον περιορισμό του δικαιώματος της ελεύθερης ναυσιπλοΐας.

Στο πλαίσιο της πολιτικής προσέγγι-

σης μεταξύ των δύο χωρών και της καθιέρωσης «διερευνητικών επαφών» μεταξύ υψηλόβαθμων υπηρεσιακών παραγόντων των δύο χωρών, το θέμα της έκτασης (και άρα επέκτασης) των ελληνικών χωρικών υδάτων έχει συζητηθεί διεξοδικά, καθώς συνδέεται άρρηκτα με την αναζήτηση «κοινού εδάφους» για τη σύνταξη συνυποσχετικού ώστε να παραπεμφθεί η υφαλοκρηπίδα στο Διεθνές Δικαστήριο της Χάγης. Σύμφωνα με καλά πληροφορημένες πηγές, κατά τη διάρκεια αυτών των (άτυπων) επαφών συζητήθηκαν διάφορες εκδοχές επέκτασης των ελληνικών χωρικών υδάτων σε 8, 10, 12 ναυτικά μίλια. Σύμφωνα με τις ίδιες πηγές, στο θέμα αυτό οι συζητήσεις ήταν εποικοδομητικές και κατέληγαν σε λύσεις ικανοποιητικές και για τις δύο χώρες. Ωστόσο, μετά την κυβερνητική αλλαγή, η διαδικασία αυτή των διερευνητικών επαφών οδηγήθηκε σε τέλμα και εκφυλίστηκε. Σύμφωνα με υψηλόβαθμο υπηρεσιακό παράγοντα, είναι η ώρα να δοθεί μια «νέα ώθηση» στη διαδικασία αυτή, επιλέγοντας πρόσωπα «πρώτης γραμμής» για τη διεξαγωγή του. Και αυτό γιατί, όπως χαρακτηριστικά επισημαίνει, «οι διαφορές (σ.σ.: μεταξύ των δύο χωρών) δεν είναι ανυπέρβλητες. Ανυπέρβλητος είναι ο τρόπος προσέγγισής τους».

ANNY ΠΟΛΗΜΑΤΑ

επέκταση των χωρικών υδάτων στα 10 μίλια.

Ταυτόχρονα σημειώναν ότι ενώ το ΠαΣοΚ υπερασπιζόταν τη συμφωνία του Ελσίνκι και κατηγορούσε την κυβέρνηση για εγκατάλειψή του, στην ουσία τώρα την αποδοκιμάζει και ο ίδιος ο κ. Παπανδρέου, καθώς η συμφωνία έκανε λόγο για επίλυση των μεθοριακών διαφορών, ενώ τώρα προτείνονται μονομερείς ενέργειες.

Διπλωματικές πηγές εξάλλου σημειώναν ότι η επέκταση των χωρικών υδάτων, με δεδομένη την απόφαση της τουρκικής εθνοσυνέλευσης που θεωρεί «ατία πολέμου» μια τέτοια πρωτοβουλία, θα πυροδοτούσε νέο κύμα έντασης με τη γειτονική χώρα, και μάλιστα σε μια περίοδο που η πολιτική κατάσταση στην Τουρκία είναι ασταθής, με τους στρατηγούς να κυριαρχούν στο πολιτικό σκηνικό.

«Η κυβέρνηση επιδιώκει σταθερά την οικοδόμηση της μέγιστης δυνατής συναίνεσης στα ζητήματα της εξωτερικής πολιτικής. Ο Πρωθυπουργός άκουσε με προσοχή τον αρχηγό της αξιωματικής αντιπολίτευσης. Πολλές από τις θέσεις που ακούστηκαν στη συνάντηση είναι ήδη γνωστές. Υπάρχει πάντα μια σειρά ερωτημάτων που θα πρέπει να απαντηθούν» παρατήρησε χθες ο αναπληρωτής κυβερνητικός εκπρόσωπος κ. Ευ. Αντώνιος, σχολιάζοντας την πρόταση του κ. Παπανδρέου.

«Πυρρίνας της στρατηγικής της χώρας τα τελευταία χρόνια είναι η ενθάρρυνση της ευρωπαϊκής προσαρμογής της Τουρκίας στον δρόμο της προς την ένταξη και ταυτοχρόνως, σε διμερές επίπεδο, πρέπει να συνεχιστούν η οικοδόμηση εμπιστοσύνης, η οικονομική συνεργασία σε διάφορους τομείς και η διαδικασία των διερευνητικών επαφών. Η Ελλάδα συνεχίζει σταθερά την προσπάθεια δημιουργίας των προϋποθέσεων που θα επιτρέψουν την προσφυγή στη Χάγη».